

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 80'—, — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6. Depisi se pošiljajo uredništvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtinice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Jubilej.

K 500letnici ustoličenja zadnjega vojvode Korotanskega. Letos bo minulo 500 let od one dobe, ko je bil poslednji vojvoda Koroške ustoličen po svobodnih koroških slovenskih kmetih. 500 let je od takrat, 500 let, odkar so poslednji nastopili v toli pomembnem trenutku koroški Slovenci v vsej svoji narodni pomembnosti. Kot svetel žarek se nam zdi ta poslednji, veliki dogodek v zgodovini Slovencev, zlasti onih na Koroškem. In 500 let je zopet, odkar pričanja ta svetel žarek sledi, toliko časa, da ga končno docela ne zagrne tema tujčeve nadvlade, okrutna pest nikdar siteda a vedno do skrajnosti požrešnega germanstva. Od onega zadnjega veselega dne v zgodovini Slovencev, zlasti pa še onih Korotana, je prišla velika žalost, ki jo vidimo danes: poginjanje naših slovenskih koroških bratov v svoji lastni zemlji. Sicer imamo tudi še v desetletjih minolega stoletja zaznamovati par svetlih pojavov, a ti so le mimoidoči, slični žarku plamena, ki šine še enkrat v temo, predno poleže in ugasne... Dolžnost vseh onih, ki čutijo slovensko in narodno, je, da se to leto spominijo velikega a tudi poslednjega dne, ko je bil na Gospodarskem polju venčan iz roke Slovence zadnji, svobodno voljeni vojvoda Koroške. In mi, štajarski Slovenci, onim tožnega Korotana, mar nimamo mnogo sličnega z onimi na Koroškem? Ne veža nas le ista narodnost — vežejo nas tudi iste narodne težkoče. Naša dolžnost pa je, da so kot narodni graničarji spominimo prvi naših trpečih bratov Korotancev. Enketa slov. narodnih društev v Mariboru je vsled tega sklenila, da priredi dne 22. marca t. l. veliko 500 letnico ustoličenja zadnjega vojvode korotanskega. 500letnica je zamišljena v smislu velike slavnosti. Otvorila jo bo živa slika »Ustoličenje vojvoda«, tej bo sledil »Tugomer« in zaključek bo zopet živa slika »Vojvoda podeljuje fevde«. Seveda je to, kar poročamo danes, le zunanji obris onega, kar nameravamo. Podrobno- sti objavimo v par dneh, t. pr. čim se bo program določno fiksiral. Že danes pa se obračamo do slovenske javnosti, da nam pomaga pri našem trudu, dati stvari čim sijajnejše lice. Dne 22. marca kliče dolžnost vsakega zavednega Slovenca v Maribor! —a.

Spominjajte se
dijaškega društva
„Domovina“!

LISTEK.

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine (Dalle.)

Sama, zaničevana, ponižna, razjedena od gneva in obupa, sem zagledala nekega dne v tvojih očeh žarek sočutja... Šla sva drug drugemu naproti... Po cele dni sva kramljala o Florenci, po cele noči sva govorila o zvezdah. Učil si me svoje vzvišene umetnosti. In storil si več: razodel si mi skrivnosti Borjicev. Tebi, Renat, se imam zahvaliti, da sem spoznala akvo tofano — sloveči otrok Lukrecije. Tebi se imam zahvaliti, da sem se naučila znanosti, ki dela človeka enakega Bogu, ker mu daje pravico in oblast nad življenjem in smrtjo. Naučila sem se, zapreti smrt v pečat na prstanu, v vonj cvetlice, med liste majhne knjige in celo v poljub ljubimke. In od tiste ure sem bila močnejša od Borjicev, zakaj z oblastjo Cezarja sem družila duševno silo Aleksandra in smrtonosni usmeh Lukrecije! Od tistega hipa se začela moja sreča, Renat... Tebi se imam zahvaliti zanjo. Bil si poplačan, kakor ti je pristojalo — deli si nosterlo s kraljico! To strašno iznove, polno mrane zasanjivosti, je opravila Kata-

Delavska zavarov. proti nezgodam v Trstu.

O tej zavarovalnici pisalo se je že mnogo v naših novinah, ali kakor se vidi, se nikdo ne premakne od kompetentnih faktorjev in reče: do tu a dalje ne. Prvič je ta zavod, ki bi moral delovati za vse enako, skozi in skozi pristranski. Laški jezik je njega službeni jezik, v samem uradu, kakor tudi izven njega, da izgleda, kakor da je ta zavod samo za Italijane tam kje sredi Italije. Gospoda, ki v tem zavodu vedri in oblači, se niti ne zmeni za dejstvo, da se ta konstitucija nahaja v Avstrijskem mestu, ki je takorekoč največje Slovensko mesto, gospoda se ne zavedajo, da so člani tega zavoda v ogromni večini slovenske narodnosti, bi bili, če bi bila pravila tega zavoda le količjak pravično sestavljena, to gospodo gotovo z železno metlo pomedlo že zdavnaj na laško gnojnice. Tega vsega se ta preobistna gospoda ne zaveda, pa deli pravice, ki bi jih vse narodnosti morale v enaki meri uživati, popolnoma po svojem laško liberalnem receptu. Pogledimo pisarne. Povsodi tablice, ali nikjer niti črke slovenske ali hrvaške. Napis na vratih in v veži izgleda, kakor bi se v ti luči nahajal laški konzulat, ne pa zavod, katerega vzdržujejo Slovani. A uradovanje? Na Kranjsko že še včasih pošljejo kakšen dopis s slovenskim tekstom na nemški tiskovini, a v Istri in Dalmaciji obstojajo za nje menda sami laški uradi in ljudje.

Kako se pa postopa z delavci slovenske narodnosti, bi vedeli pa ti najbolje povedati. Kako pa postopajo z delodajalci, ki morajo po zakonu imeti prijavljene svoje delavce pri zavarovalnici, je groza. Taki delodajalci sploh nikoli ne vedo, kaj prav za prav dolgujejo zavarovalnici, ker nikoli niso dovolj plačali. Ko so storiili proračun za pol leta in vnesli v ta proračun znesek, ki so ga plačali za to dobro svojim delavcem, pošljejo proračun in znesek, ki pripada po njih podjetju odmerjenem odstotku, zavarovalnici, in si mislijo, da so s tem storiili že svojo dolžnost, ki so jo po zakonu dolžni storiiti. Pa ni tako. Čez par let pošlje jim zavarovalnica po svoje storjen račun za toliko let nazaj in pravi, da morajo plačati ta znesek v teku par dni, a proti samovoljnemu odmerjenju zneska po zavarovalnici morejo vložiti rekurz na namestništvo v Trstu. Delodajalec stori rekurz ali plačati mora znesek, ki mu ga je zavarovalnica odmerila, vseeno, ker ga drugače sodniško zarubijo (!?) Če je to pravilno, naj premislijo ljudje, ki zakon poznajo

in pa ljudje, ki ga poznati morajo. Vprašal boče kdo, ja, kako pa pride zavarovalnica do tega, da po tolikih letih zopet tirja od delodajalca več, kakor je on že plačal za vsakega pol leta posebej. Poslušajte in strmite! Kaj takega se more res le pri nas dogoditi.

Vsak delodajalec je dolžan, da prijavi svoje delavce po imenu in številu pri okrajni bolniški blagajni. Okrajna bolniška blagajna računa po mezdi od poedinega delavca v doličnih odstotkih tedenski oziroma mesečni prispevki na sledeči način: Podjetnik N. ima vposlenih 20 de-

Albanski ples.

Tragikomedija za predpust.

Wied (pride v Albanijo oblečen v najlepši frak, v predpustnem razpoloženju, prav svatovske volje. Dela se, kakor da bi ne bil oženjen. Tudi lice ima mlado. Albanija sedi na stolu, kakor se spodobi gospodičini, ki čaka na ples. Oblečena je najmoderneje (pa ne ala tango!) Na glavi ima albansko čepico v znamenje, da še ni opustila svoje narodne noše (morebiti bi tudi sicer ne imela moderne obleke, če bi ji drugi ne plačali!) Obraz se ji drži prijazno na smeh, kakor vsem gospodičnam, kadar se jim približuje plesalec. Wied se prikloni (po dunajski modi in začne:)

Dražestna Albanija, Vid se tebi klanja, Berchtold, zvest prijatelj moj, me seznanil je s teboj. Kar se je začel predpust, gre en glas od ust do ust, ti najlepša si deklet, kar pozna jih zdanji svet. Kar Evropa ima princes, ti najlepša si za ples. Vem da mnogo imaš snubačev, barantačev in bahačev — toda vedi, jaz sem Vid, princ premožen in sloviti, Carmen Silva mi je teta, lepo noto ti obeta, starodaven je moj rod, ki je spoštovan povsod.

Z Berchtoldom sva kakor eno, vkup dobljeno, vkup zgubljeno, meni plane vse pokaže (zase: zraven tudi vse blamaže) Viljem me ima prav rad, z drugim sem kakor brat. Za bodoče gospodarstvo preskrbe mi svoje varstvo, da pa ne bom kralj zastoni, plačajo več tisoč kron. Jaz sem tud' plemenitaš, ako roko meni daš, ti — postala boš kraljica, ali celo cesarica, ves tvoj rod bo plemenit, kakor jaz tvoj ženin — Vid.

Albanija (se najpreje nekoliko namrdne, potem pa odgovori:)

Veš kaj Vid, vsak človek, da, po prijatelj se spozna. Ti si tudi Svaba tak, in vsem drugim si enak. Če imaš denarja kaj, rada vzamem, daj ga, daj za ženitev in za ples je v Evropi več princes Ti različne znaš jezike, jaz pa nimam te olike, če takoj bi zdaj se vzela, slabo bi se razumela. Kar prijatelj si našel, vsak bi fam me rad imel. Berchtold in Viljema pri nas dobro vsak pozna. Oba dajeta denar, to za nas je glavna stvar, Carmen Silva pesmi dela, jaz bi pa drugače pela, še drugače, po domače, da srce in glava — skače. Jaz plesalec imam več, tudi njim sem silno všeč, vsi bi radi mal' plesali in roko mi v zakon dali. Tudi Berchtold tvoj snubač ni od mene šel drugač. Jaz plesalca zbrala bom malo zaplesala bom, ti pa zraven gledal boš če si zame pravi mož.

Zdaj pride Esad-paša nič Albanije ne praša: Halo, ti Albanija, zdaj boš z mano plesat šla. Je krog pasa jo prijel in vrteti jo začel, da so iskre se kresale kot da puške bi streljale,

zraven vpije: hop, hop, hop kot da poka srbski top, — Esad pravi: ha, ha, ha, kar kdo vzame, to ima, trala trala hopsasa moja boš Albanija.

Vid to gleda in strmi, se prav žalostno drži, misli si: če je tako kaj ostalo zame bo. Esad pravi: Saperlot, kdor bi hodil mi na pot, jaz ga zgrda zapodim in vse Svabe postrelim. Vid to sliši: ojej, lej, ljubi Berchtold, kaj bo zdaj, s to Albanijo ni špas, tu nevarno je za nas. Esad vpije: Le sem ž njim, se nikogar ne bojim, vam sem Skader dal, zato zdaj Alban'ja moja bo... Ko to sliši ubogi Vid, je bil špasov kmalu sit, in premišljal je tako, da se kje pritožil bo. Esad pa: Kaj Dunaj, Rim, jaz za sultana držim, mi v Alban'ji smo doma, kar kdo vzame, to ima.

Ko to sliši Vid, takoj, misli: »Slaba je z menoj«, se na pot domov poda, s potom sreča — Berchtolda. Britko Vid se pritožuje Berchtold pa ga pomiluje: potem skleneta tako: pa plešiva med sebo. Res sta skupaj zaplesala sta z nogami cepetala Berchtold pravi: trarara, vsak en košek več ima...

A Albanija vesela se je med plesalce vsela, misli si: O Berchtold, Vid, pojta se oba solit... Z ene strani Izrael — Kemal jo prav nežno jo objemal, a na drugi Esad-paša prav ponosno se ponaša. S tem je bil ta ples končan, vsak je šel na svojo stran, Berchtold je na Dunaj šel, Vid je diplomat postal, Kemal demisijs dal — Esad je Alban'jo vzel.

rina de Medičis tiho, kakor da govori sama s seboj.

»In zdaj,« je dodala, »zdaj, ko sem postala kraljica, zdaj, ko se je dotaknil moj prst vseh mojih sovražnikov po vrsti, zdaj, ko hočem zgraditi na vrhu razvalin vseoblastno moč, ki se ji bo divil vseh svet — zdaj mi začne govoriti o preteklosti! Renat, včeraj je mrtev, Samo jutri šteje zdaj! Otrok? Po čemu bi ustavljala svoje misli ob tem bitju, ki je izginilo? Otoka je pobrala gotovo kaka ženska in ga odnesla s seboj. In ker si mu bil vili smrtno seme, se je gotovo vrnil čez dva meseca v nebitje, iz katerega bi se itak ne bil smel dvigniti!...«

Rudžieri je prijel Katarino za roko in jo stisnil na moč.

»Pa če sem se varal?« je dejal zamolklo.

Katarina je osupnila: nje usta so se odprla, a krič se je zadavil v grlo.

»Ako je bila doza strupa prevelika! Ali ako se je zgodil čudež,« je povzel Renat. »Ako otrok živi!«

»Prokletlo!« je zastokala kraljica zamolklo.

»Poslušajte, Katarina, poslušajte! Kolikokrat sem izpraševal zvezde po oni strašni noči! In zvezde so mi odgovarjale vedno, da živi! Zaman sem upal, da se varam! Zaman sem ponavljal svoje račune —

vedno iznova se je glasil neizprosni odgovor: on živi!«

»Prokletlo!« je ponovila kraljica s takšnim glasom, da je stopil mrzel znoj na Rudžierjevo čelo.

»Nisem vam pravil tega,« je povzel zvezdogled, »marveč hranil sem zase vso grozo, vso bridkost in vse kesanje. Toda poslej, kraljica, bi bilo molčanje zločin... zločin zoper vas, ki ste ostali božanstvo mojega življenja!...«

Katarina de Medičis pa je bila med tem pomirila svojega duha s tisto silo značaja, ki je delala njo samo še strašnejšo od njenih strupov. Sluteča bližina dogodka, v katerem se je mogla skrivati zanjo strahovita pretnja, mu je sklenila iti hladno naproti. Premagala je razburjenost — ne svojega srca, ki je bilo okamenelo, nego svoje domišljije, katero je vodila s krepko domnostjo.

»Bodisi,« je dejala, »revica, da otrok živi. Ali pa naj me to vznemirja? On živi, toda nikoli ne bo vedel, kdo je! Živi, toda kdo ve kje, v neznanim kraju, sin brez imena, naideneč, siromak po vseh priliki. On živi, toda midva ne veva, kje je, kakor ostane njemu vekomaj neznan ime matere, ki ga je rodila!«

»Katarina,« je rekel Rudžieri, »oborožite se z vso silo svoje duše: otrok je v Parizu — videl sem ga!«

»Videl si ga!« je kriknila Katarina. »Videl si ga! Kje neki?«

»V Parizu, saj vam pravim!«

»Kdaj? Kdaj? Tak govori vendar!«

»Včeraj!... A pred vsem, ali veste, kako je ime ženski, ki ga je vzela k sebi ter ga otela in vzgojila?«

»Kako ji je ime?«

»Ivana d'Albret!«

»Oh, usoda!«

Katarina de Medičis je vstala in se odmaknila, kakor da je zagledala mahoma prepada pred seboj.

Ako bi bilo treščilo pred njo, ne bi bila mogla osupniti bolj.

»Usoda!« je povzela, tresoča se v krčevitem drgetu, »Moj sin — živi!... Dokaz mojega prešestva v rokah moje zaklete sovražnice!«

»Ona še gotovo ne ve tega!« je jeknil Rudžieri.

»Molči, molči!« je hropla ona.

»Ako je Ivana d'Albret vzgojila tega otroka, potem ve, kdo je!... Kako je izvedela. Tega si ne morem polasnit! Toda pravim ti, ona ve! Oh, zdaj vidiš, da mora umreti! Zdal vidiš, da me slutnje niso varale, ko so mi pokazale v njej zapreko, ob katero se spotaknem! Ah, Ivana d'Albret! Poslej ne gre med nama več za bol dveh častihlepnic in vladeželjnic! Nič več ni vprašanje to, ali bo vladal tvoj rod ali moj!... Med tabo in med mano je zdaj boj na življenje in smrt... in tista, ki pogine, boš ti!«

Hripaje in sikaje so li uhajale te besede. Nato pa se je pomirila stopnjevala, in kmalu so bile njene prav-

kar še tako burne prsi podobne brezgibnemu mramorju. Njene bleščeče oči so ugasnile.

Postala je zopet mrzli kip... mrlič, kakršen je bila v minutah po-koja.

»Govori!« je dejala nato. »Kdaj in kako si izvedel to reč?«

Skoraj ponižen, prestrašen nad gnevom, ki ga je bil izzval on sam, je odgovoril Rudžieri:

»Včeraj, madam. Prihajal sem baš od onega mladega moža.«

»Ki jo je otel?«

»Da, od Pardajana. V trenutku, ko sem stopil iz gostilne, sem zagledal prikazen, ki me je osupnila tako, da sem kar okamenel: mož mi je prihajal naproti. In lasje so se mi naježili. Zdelo se mi je, da sem to jaz sam! Jaz sam! Jaz, ki grem naproti sebi samemu! Toda jaz, kakršen sem bil pred kakšnimi štiriindvajsetimi leti! Jaz, a pomlajen: kakor da se gledam v začaranem ogledalu, ki kaže obraz za četrto stoletja mlajši.«

Rudžieri si je potegnil z roko preko oči, kakor da hoče pregnati prikazen.

»Nadaljuj!« je velela kraljica hladno.

»Moja prva misel je bila, da blaznim. Moja druga, da naj skrilem svoj obraz. Zakaj, če bi me bil viden ta človek, gotovo bi bil njegov vsi isti, kakor mol... Ko me je minila osuplost, sem videl, da gre on v hišo, ki sem jo jaz zapustil...«

lavcev, med temi 10 zidarjev po 4 krone, 5 delavcev po 3 krone in 5 delavcev po 2 krone meze na dan. Bolniška blagajna (s percentualo 3%) mu računa za teh 20 delavcev na mesec znesek od 32 K 50 v, t. j. 2%, ki jih morajo plačati delavci in k temu 1/3 16 K 25 v, ki jo mora plačati podjetnik, skupaj torej 48 K 75 v, za 6 mesecev pa 292 K 50 v. Ta znesek mora plačati podjetnik bolniški blagajni, kateri bi pa komaj pol toliko znašal, če bi se podjetnik zavedal, da imajo pravico po zakonu od leta 1888., 30/3, št. 33 in pa po pravih za okrajne bolniške blagajne najpozneje 25tega vsakega meseca blagajni predložiti pisanim potom, koliko dni so v dotičnem mesecu njegovi delavci delali, oziroma koliko dni vsled dežja, mraza, praznikov ali domačih opravil, mislim na polju v vinogradih i. dr. niso delali kar mora bolniška blagajna vsled gorinavedenega predpisa zakona vzeti v ozir in ne sme za dotične dneve računati nikakih prispevkov. Tega pa 90% podjetnikov ne ve in morajo plačevalci blagajni prispevke, kakor da bi njih delavci delali celi mesec, to se pravi 25 dni.

To kar so dolžni podjetniki glede plačila storiti pri bolniški blagajni pa niso dolžni storiti zavarovalnici proti neizplačilu. Pri zavarovalnici niso dolžni prijaviti po imenu svojih delavcev ampak so dolžni, kakor že rečeno, prijaviti vsakega pol leta znesek, katerega so v dotični dobi plačali svojim delavcem. Ker pa zopet 90% podjetnikov ne vodi zapise in če jih tudi vodijo, pa jih ne hran

drugem kakem slovenskem mestu ali vasi in tujca zato, ker stanuje pol ure izven mesta, oni lokalni patrioti, ki tega ne razumejo, ne bi smeli reflektirati na gostoljubnost slovenskih listov. V tem nam bo dal gotovo prav tudi »Slov. Narod«.

»Slovenec« bi se rad zmuznil. Pa ne pojde. Ako bi bil res škof proti temu, da so njegove ovce hodile obhajevati Johanne čudeže, bi bil gotovo in lahko dal svojim župnikom zapoved, da naj te obiske prepovejo. Škof tega ni storil, župniki tudi ne. Zakaj? Odgovor leži na dlani. S te strani operite škofa in duhovnike, če morete!

»Skekel sem starega človeka« — tako je pisal neki hudomušnej učitelj Slomškar šmartinskemu dekanku in ga prosil za odnотно učiteljsko mesto. Poprej pa je svojemu prijatelju tako-le modroval. Čemu bi ne potegnil tolstega farčiča, če na videz slečim sukno poštenja in se ognem s hinavščino, ki mi bo vsipala svetle kronce v žep, poleg tega pa še druge ugodnosti. Živel bom lahko prav po albansko in vsi me bodo zagovarjali, naj bom še tak potepuh. V naši kranjski Albaniji drugače ni mogoče. Škoda, da tega ne sprevidijo vsi učitelji. Kranjski farčiči niso zdravi, če jih ne vlečemo. Mislim, da me razumeš, ako bi bil ti učitelj, ne dvomim — bi ravnotako storil. — Toda, ti sakramentska duša, glej, da me ne izdaš, sicer ti zavijem vrat. — Službica mi je zagotovljena, ko dobim dekret — brate — pila ga bova na »pereat« črni farških duš. — Komentarja ni treba.

Plazovi. Z gor blizu Monakovega se valijo povsod te dni velikanški plazovi, ki napravljajo ogromno škodo.

Tragedija v sled pomanjkanja. Te dni se je pridružil vrsti samomorilnih poskusov v sled bode še en slučaj. Zgodil se je v Purkersdorfu na Nižje Avstrijskem. V Maverbachu je živel do meseca listopada preteklega leta čisto mirno in srečno življenje 36letni kajzar in Viktor Pussich, ki je bil uslužben na Dunaju kot skladiščni delavec. Hišico si je kupil samo zato, da bi njegova bolna žena stanovala na deželi. Do listopada je tudi redno plačeval obroke z hišico. Tu pa je nenadoma izgubil službo in ni mogel več plačevati. Pussich, ki je bil oče dveh otrok, se je trudil na vse mogoče načine, da bi našel novo službo, kar pa se mu ni posrečilo. Rodbina se je zato nahajala v silni zadregi in pomanjkanju. Preteklo nedeljo je poslal Pussich svojo soprogo s svojim najmlajšim otrokom na Dunaj k sestri svoje žene. Sestra naj bi ji dala denar, da poplača obroke. Pussich je ostal doma z osemletno punčko. Ko se je drugi dan Pussichova vrnila domov, je našla stanovanje zaklenjeno. Zapazila pa je tudi, da prihaja iz sobe svetilni plin. Vlomili so vrata in stopili v stanovanje, kjer se jim je nudil pretresujoč prizor. Deklica je ležala na posteli mrtva, Pussich pa v nezavesti. Šele čez dolgo časa se je ljudem posrečilo oživeti ga. Nato ga je orožništvo aretiralo in izročilo sodišču. Rečeža je prisilila beda, ki je v sled pomanjkanja dela, dosegla najvišjo stopnjo. Može hotel starejšo punčko in sebe s plinom usmrtiti, da bi potem žena in druga njegova punčka lažje živeli.

kroglo, se mora usmrtiti tekoma do ločene dobe!

Poslednje stavke je zamrmral puščavnik polglasno, kakor sam zase. Dva gluha generala pa nista sploh ničesar razumela. Zato sta začela povpraševati tovariše, češ, kaj pomeni to dolgo prerokovanje. Puščavnik je imel bistro oko in uho ter je kol občutil, da dolgočasi občinstvo, ker jim razodeva svoje zgodbe. Zato je dejal glasno: »Morebiti boste rekli: to, kar blebeče ta prerok, je skrupulac! Najlažje se reče: to je skrupulac. Jezik vam ne bo otrpnil, če bi rekli skrupulac vsem prerokom in spisom ter postavim. Kajti celo naše življenje je skrupulac, če vas je le enkrat zdravil doktor. Skrupulac je prapor, barjak, bandera naše dobe! Vsa Evropa je skrupulac. In pravilo: evropsko ravnotežje... Haha! Pogledajte me!»

Nalaže se je opotekal po dvorani, kakor bi krokal tri dni. Glejte, to je evropsko ravnotežje. Prilpite mi šest bebec ali pijančev!

Sluge so odhiteli in pripeljali kmalu šest pijanih bebecov ali bebastih pijancev. Puščavnik jih je pogledal z lepo rjuho in se nasmejati. Glejte, to je Evropa. To so veleposlaniki 6 velesil. Pokriti so z belo rjuho, to je civilizacija Evrope. Meni se zde, kakor sloni v gledališču, kjer je v slonovi koži 6 mož. V gledališču

Ljubljana.

— Labernik z Rakovnika imenovan preko terno predloga mestnega šolskega sveta! Deželni predsednik Schwarz, dv. svetnik vitez Kaltenegger, oba dež. šolska nadzornika in zastopnik naprednjakov niso hoteli ali mogli preprečiti lumparije klerikalnih članov dež. sol. sveta pri tem sleparskem korupcijskem aktu. In zakaj je bil Labernik za I. mestno deško šolo imenovan? Zato, trde klerikalci, ker je bil izmed vseh — »najbolje kvalificiran!« Čujte, ljudje božji! Kdo ga je pa klasificiral? Ti isti sladkousti nadzornik Maier, ki bi ga morali že zdavnaj zapoditi v pokol, ker je tak človek za značajne učitelje kuga.

— Za koliko odstotkov so mestne ljudske šole nazadovale, kar je v Ljubljani Maier nadzornik? Odgovor starega pedagoga: Za 50 odstotkov. In noben učitelj ni pri sedanjih razmerah v stanu doseči boljših uspehov.

— Dr. Šusteršičeva vera. Kadar gre dr. Šusteršič k Frančiškani k maši, pride navadno po darovanju — gre po sredi cerkve do velikega oltarja, tam se ustavi in opazuje ljudi krog sebe, če ga gledajo; predno je konec zadnjega evangelija, jo pa pobere spet po sredi cerkve ven, da ga zopet vsi ljudje — vidijo! Če gre v šenklaško cerkev, pride notri po prvem evangeliju — gre po ženski strani (I) gor, se ustavi ravno pod kupolo (I) in kaže tam — svoje »versko pripravljenje«. Predno ljudje odidejo, koraka po sredi cerkve proti vratom. — Kdor tega klerikalnega političnega agenta opazuje, se mu mora stiditi tako klerikalno komedijaštvo, kakor taka klerikalna banda! Ko bi Kristus zdaj še hodil po svetu in prišel v cerkev, kadar so kristjani dr. Šusteršičeve sorte notri, gremo glavo staviti, da bi jih s spletenim bičem izgnal iz nje, in prvi bi bil — Šusteršič.

— Kdo bo pa deželno blagajno revidiral? Klerikalci v deželnem odboru se boje za vpogled v računsko knjigo in v blagajno bolj kot hudici križa. Ali ti ljudje se ne boje zastopati kake revizije po dež. zboru ali vladi! Le pogledajte jih, kako te pijavke deželni in davčni denar žro! »Zdaj« — pravijo — »zdaj so časi za nas, zdaj smo mi gospodarji in delamo kar mi hočemo. Liberalci so bili pa tepci, ker niso prej tudi tako delali!»

— Deželni dvorec za — rotovž. Klerikalni deželni odbor je ponujal pred kratkim, kakor čujemo, mestni občini svoj deželni dvorec (ki ga seveda ni on plačal!) v zamenjavo za stavbišče starega vojaškega oskrbovališča ob Dunajski cesti. Magistratni uradi naj bi se preselili v deželni dvorec, dežela pa bi ob Dunajski cesti sezidala dala nov dvorec. Ta zamenjava bi bila za deželo prav dobra kupčija! Magistratni uradi potrebujejo sicer res že davno in nujno dostojnega uradnega poslopja, ali občina boljše stori, da sežida na Vodnikovem trgu na upanje nov magistrat, nego bi svoje urade dela pod tako streho, kjer gnezdi kranjski klerikalci pod dr. Šusteršičevim in škofovim plaščem. Stenice so gnusen mrčes, kjer pa klerikalec diako pusti, pa tudi ni ne sreče ne žegan! Prostor na bivšem vojaškem oskrbovališču pa je tudi več vreden.

— To pa, to! Klerikalci govore med seboj, da tista komisija dežel-

nega odbora samo zato na dolgo markira na rotovžu »revizijo«, da bodo »revizorji« večjo nagrado izpili od deželnega odbora. — Verjamemo!

— Kdo informira Štefeta in »Slovenca« o revizijskih »uspehih«? Najbolj točen je baje nek Fortič, ki je bil, če smo prav poučeni, še pred kratkim pisar na rotovžu, ki so ga pa zaradi nerabnosti pri prepisovanju in drugih čednostih stante pede odslovili iz pisarne. Ker klerikalci ne gledajo na značaj, so ga, kakor več drugih takih pičev, sprejeli pri deželnem odboru v službo in ga pustili v treh letih — do X. razreda avanzirati. Ničla sem, ničla tje, samo da je klerikalen neznačaj in kričač. Take ljudi ima deželni odbor za — »revizorje«! Prencumno!

— Simon Gregorčičeva knjižnica, Wolfova ulica 10/I. V soboto je neka dama zamenjala dežnik v knjižnici. Prosi se, da ga prinese nazaj.

— Čajev večer »Nar. Čitalnice« v Ljubljani je bil zelo živahen. Prišli so vsi, ki so se udeleževali dosedanjih večerov. Kmalu se je razvila vesela zabava, plesalci pa so zaplesali lepe nove in stare plesse. Plesal se je tango in two-steep. Buffet je nudil vse najboljše. Pohvaliti moramo orkester, ki je poživljavalno igral. Ali bi ne bilo primerno, ko bi ta orkester priredil enkrat širši družabni večer v kak naroden namen?

— Valčkov večer v »Mestnem domu«. Valčkovi večeri so pri naših plesalcih in plesalkah zelo priljubljeni. To se je pokazalo tudi letos. Mladi pari so se vrteli celo noč kakor omanjeni od sladkih zvokov neugnanega valčka. Orkester je marljivo igral.

— Novi Vodmat. Pravo izpričevalo nesposobnosti si je pač dal pretečeno nedeljo občinski odbor v Mostah. Sklenili so, da se najboljši del občine odstopi mestu Ljubljani in celo prosili so deželni odbor, da vse to uredi. Marsikdo je že tarnal, zakaj se je stari Vodmat izročil mestu. Kako bi danes imela moščanska občina lepe dohodke, ko bi bil še pod našo občino. Ali ne zasluži taki odborniki, da občani vzamejo gorjačo v roko in jih prepodijo tako, da ne bodo zapustili za seboj nobenega sledu. Moščanska občina se je pod klerikalnim gospodstvom zadolžila do grla. Oražem je molzel, dokler se je dalo, iz svoje svete jeze jo hoče sedaj popolnoma uničiti. No, naj delajo kar hočejo, občutiti bodo to najbolj klerikalci sami. Če so zidali šolo brez denarja, če zidajo vodovod brez denarja, potem naj ga je. Mi bomo stornirali to dolžnost, ki jo imamo za storiti. Odgovornost pade na tiste, ki gospodarijo. Ali klerikalci so premeteni ljudje, vso krivdo bodo zvalili na liberalce in bodo rekli: Oražem je bil liberalec, Orehek tudi in ti so zavozili moščansko občino. Kadar jim to prav pride, se ne sramujejo prav ničesar, magari naredijo tudi iz angeljev same Luciferje.

— Na letovišču. Je čedna, idilična in smešna igra. Gledališče je bilo precej dobro obiskano. Občinstvo se je fletno zabavalo. Igralke in igralci so se dobro potrudili. Zlasti v scenah pri cvičku, za grmom itd. Posebej pohvalimo g. Danila, ki je ugajal zlasti, ko je »stopal na noge«.

— Slabotne strehe in teža snega. Vsled obilice snega bodo morali ljudje, kojih hiše imajo stare strehe, kmalu pričeti kidati sneg z njih, da

se jim ne udero. Nekateri so to že pričeli. Snega imamo zdaj v Ljubljani 35 centimetrov.

Nova turška vojska bi ravno tako malo vplivala na vrednost turških srečk, kot je vplivala pretekla. Turške srečke so tedaj bile in so eden izmed najboljših vrednostnih papirjev, kajti njeni glavni dobitki pomenijo zares bogastvo, in dejstvo, da vsaka srečka mora zadeti vsaj najmanjši dobiček, v zvezi z njeno naraščajočo kurzno vrednostjo popolnoma opravičuje ponovno izraženo zahtevilo, da pomenijo turške srečke najboljše in najvarnejšo loterijo ter zanesljivo hranilnico. Opozorjamo na današnji oglas glavnega zastopstva Češke industrijske banke, ki bo gotovo privabil mnogo novih naročnikov, izmed katerih bo morda že po prihodnjem žrebanju marsikdo dobil poset boginje Fortune z veliko vrečo zlatnikov na rami. Se več upanja na glavne dobitke zadobi, kdor poleg turške srečke naroči še srbsko državno srečko iz l. 1888 ali srečko italijanskega rudečega križa.

1500 K žameta.

V Trstu se je zgodil v petek jutraj zanimiv slučaj. Nad Rojanom v neki vili stanuje družina Ferluga. V petek zjutraj okrog 3. ure je začel lajati silno jezno pes na dvorišču omenjene vile in iz sladkega spanja se je prebudil gospodar. Čeprav je bilo silno neprijetno vstati iz gorke postelje, vendar je vstal, da vidi, čemu tako rečni pes. Iz miznice je vzel nabit samokres in je stopil k oknu ter ga je odprl narahlo. Kakor hitro pa je pogledal na cesto, je zagledal pred svojo vilo štiri osebe, ki so se začele brž pomikati dalje; na hrbtih pa so nosili velike omote. To se je zdelo gospodarju zelo sumljivo. Da preplaši morebitne potepuhe, je izprožil iz samokresa v zrak.

Divji beg.

Kakor hitro je počil strel, so se spustile neznane silhuete v divji beg in raz hrbtov so pometali vse tiste velike omote na cesto. Gospodar, ki je to opazil, se je začudil še bolj in velika radovednost ga je gnala na cesto. Obšel se je v veliki naglici ter je odšel s samokresom na cesto, kjer je videl ležati 6 velikih omotov, katere je z nosil drugega za drugim na svoje dvorišče, nato pa je odšel na policijo, kjer je javil ves dogodek. V spremstvu stražnikov se je povrnil gospodar na dvorišče in začelo se je

raziskavanje omotov.

Kakor hitro so prinesli onih šest omotov na svetlo ter jih razgrnili, so videli, da imajo pred seboj najfinjši žamet vrste »mancester«, in sicer sta bila dva omota črnega žameta, dva rdečega in dva rujavega. Vse to blago je bilo nato prenešeno na glavno policijo, kjer se je dogladilo, da je vreden žamet okrog 1500 K.

Kje se je izvršila tatvina?

Se veliko bolj čudno pa je to, da se še do danes ni nihče prijavil, ki bi mu bili ukradeni oni omoti žameta. Zato se sodi, da se je izvršila tatvina najbrže kje v prosti lukni na kakem parku ali pa skladišču.

O tatovih ni ne duha ne sluha, čeprav je menda prišel v roke policiji tudi dolg nož, katerega so bili našli pozneje blizu tistega mesta, kjer so bili odložili tatovi svoja težka bremena. Na nožu, žalibog, pa ni bilo napisanega imena njegovega lastnika.

IV.

Tiho je odšel v svojo hišico. Ponoči je pel slavček Puščavnik se je naslonil na okno in vdihaval vonj opojnih cvetk ter mislil na lepo kraljico, ki mu ni dovolila niti, da bi ji poljubil vsak teden čevljičke.

Nato je ježno zaklel: »Prokleto ravnotežje. Prokleto evropsko ravnotežje. To je krivo!« Nalil si je vina: »Moja duša je izgubila ravnotežje. Naj je izgubi še telo. Prokleto ravnotežje.«

— In konec? — Tekom leta se je puščavnik ustrešil v srce. Kraljica pa se je poročila in rodila 17 trojčkov. Torej se je izpolnilo prerokovanje. Vsi otroci so bili čili in živahni, da se je začelo vsled te prevelike živahnosti malati evropsko in sploh svetovno ravnotežje!

Trst.

Pred kratkim smo poročali o tatvini 40.000 K, katere je pobrala služkinja Marija Bussi svoji gospodinjici v času, ko je bila ta v gledališču, in je nato zbežala. Ker je Bussi doma iz Rezzata v provinci Brescia v Italiji, se je sumilo, da je zbežala tja, toda vse iskanje tatice v njenem rojstnem kraju je brezuspešno. Pozneje se je izvedelo, da ima Bussi jeva znanca v Milanu in da se je nahajala tudi tamkaj, preden je prišla v Trst, zato so jo iskali tudi po Milanu, a dosedaj se je še ni posrečilo dobiti v roke. Ta je prava zvito-repka.

Naši mesečniki. Danes, ko to pišemo, smo že 17. prosinca, a naši leposlovni mesečniki (razen »Ljublj. Zvona«) še niso dospeli k nam v Trst, čeprav izhajajo že s 1. dnem vsakega meseca. Čemu vendar toliko zamude? Ali so morda pozabili na Trst? Naročniki že težko čakajo in godrnjajo, ker ni reda. Mezdno gibanje tiskarjev je trajalo v Ljubljani tako kratak čas, da gotovo ni moglo povzročiti tako velike zamude. In če so že tako velike tehnične zapreke, da ni mogoče iziti našim mesečnikom o pravem času, potem naj se upravnništva vsaj potrudijo in naznanijo vzroke zamud v časopisih.

Zopet proti burja in sneg. Sneg, ki je zapadel v Trstu, se še ni stalil, okolica je še vedno pokrita z belo odejo. V petek popoldne je sijalo solnce in mislili smo že, da je konec zime, a v soboto zjutraj je začela zopet divjati močna burja, ki je ponehala proti poldnevju. Nato pa je začel nalezavati redek sneg; zvečer pa je začela zopet burja s svojo godbo.

Da si popravi želedec, se je napil amonijaka. V petek zvečer se je grozno napil vina neki Ivan Ceani, stanujoč v ulici Valdirivo. Ker pa je slišal praviti, da ima amonjak to moč, da stregne pijance, je šel domov ter je poiskal steklenico amonijaka, in namesto, da bi amonjak samo duhal, ga je kratkoma izpil. Našli so ga v nezavesti. Poklicani zdravnik ga je dal prepejati v bolnišnico, kjer so mu izprali želodec. Pravi, da ne bo več pil — amonijaka.

Mraz čutiljo klavitezi. Zima je in ptički čutiljo mraz; pa ne morda samo tisti ptički, ki imajo kljune, ampak tudi taki, ki so brez njih in katerim pravimo tudi klavitezi, ali kaj podobnega. V Trstu je takih klavitezov vse polno. Po letu se jim godi dobro. Spijo navadno po dnevu v hladni senci v kakem gozdiču, po noči pa hodijo na izprehod okoli kakih blagajen. Po zimi pa se zatekajo v kake zapuščene skednje, kjer dremajo kakor netopirji. Sedaj pa je pri tislil mraz in zato nimajo tržaški klavitezi nikjer pokoja, nikjer tople sobice. Kje bi se dobilo katero? Čemu misliti dolgo. Tam na oglu stoji straža. — Dober večer, gospa straža! — Dober večer! — Burja je, sneži. — Ja, ja. — Ubogi pes, se mi smilite. Pravo pasje življenje imate. Kaj niste mogli postati nič drugega, kot policaj? Če bi šli za tatu, bi bilo boljše za vas, ostriga. — Že dobro, le pojdite sedaj domov. — Saj nameravam iti, le potrpite, gospa straža; kmalu bom na gorkem, vi pa bodete stali dalje na cesti kakor lipov bog, orka tron. — Spravite se! Sicer vas popeljem v luknjo. — Kaj? Mene? Ko bi se le upal, ubogi pes, ki zmrzuje... Ali mislite, da se vas kaj bojim. — Se enkrat vam pravim, spravite se, sicer izgubim potrpljenje. — No, in ker je še dale na gajal, ga je aretirali. Na policiji je povedal klavitez, da se imenuje Ivan Zei, brezposeln težak, stanujoč kjerkoli. — Je pač žalostno, da iščejo ljudje strehe v zaporih. Da pridejo ljudje do tega, je kriva večkrat slaba vzgoja, v zadnjem času pa tudi velika brezposelnost tržaškega delavstva.

Zrtev burje. Kadar razsaja po Trstu burja, niso varni ljudje niti na ulicah, toliko manj pa so varni razni delavci, ki delajo v višinah pri zgradbah. V petek zvečer je bil zaposlen A. Tavčar, zidar, star 50 let, pri zidanju neke hiše v Barčovljah. Vsled silnega sunka burje je padel revež z odra in priletel z glavo ob tla s tako silo, da mu je počila lobanja. Prihiteli delavci so ga odnesli nezvestnega v bližnjo lekarno Vidali, kjer so ga obvezali za silo. Nato so poklicali zdravnika z rešilne postaje, ki je odredil, da je bil odpeljan revež takoj v bolnišnico.

Izgubljeni sin se je povrnil — v zapor namreč. Neki Marij Maurič, star 22 let, iz Trsta in stanujoč v ulici Salice 17, je prišel v petek popoldne iz zapora, kjer je čepel nekoliko dni, ker je pretepal očeta in žugl celj družini. Komaj pa je prišel iz zapora in stopil v stanovanje, je začel zopet pretepati očeta. Vsa dru-

žina je morala ležati pred njim. Ko je ostal sam, je pričel razbijati vse, kar mu je prišlo pod roke. Oče je polical stražnika, ki je odpeljal suroveža zopet v zapor. Maurič je bil kaznovan že trikrat iz istega vzroka.

Galebi iščejo zavetja. V zadnjih dneh se nahaja zopet ogromno število galebov v pristanišču pri ladjedelnici Sv. Marka, kjer iščejo uboge živali zavetje pred silno burjo, ki žvižga čez morje.

Tržaškim čitateljem »Dneva« naznanjamo, da prihaja naš list v Trst redno vsak dan, in to že zjutraj, s prvim vlakom. Če ga ponekod v tobakarnah ni dobiti, je znamenje, da je tam razprodan. Obrnite se v kako drugo!

Božič na srbskem dvoru.

Zagreški »Srbobran« je priobčil te dni dopis iz Belgrada, v katerem se opisuje, kako se na srbskem kraljevem dvoru proslavlja božič. Ker bo ta opis gotovo zanimal tudi naše čitatelje, ga priobčujemo v naslednjem:

Na dvoru kralja Petra, ki je živel več let v Švici kot navaden meščan, se nikdar ni pokazoval poseben luksuz in sijaj. Z globoko ukoreninjenim demokratičnim prepričanjem se je kralj vedno trudil, da Srbi nikdar ne pogledajo na dvor kot na nekaj tujega, kar je daleč od njih. Na dvoru se živi zelo skromno, ampak tam, kjer je treba dati, se daje v izobilju. Tako n. pr. vzdržuje kralj Peter gotovo več dijakov kot katerisibodi evropski vladar.

Kralj hoče biti enak svojim podanikom. Ta enakost se vidi povsod o božiču pa dobi ona poseben izraz. »Badnji dan« (sveti večer) in božič se pričakujeta in proslavljata v belgrajskem kraljevem dvoru z enakimi narodnimi običaji in z enako slovesnostjo, kot v vsaki srbski hiši.

Na badnji dan o poldan se zbira pred oficirskim dvorom vsa belgrajska posadka z godbo, zastavami in velikim številom oficirjev in meščanov na konjih. Istočasno pride iz dvora velik vojaški voz, ozaljšan z zastavami, grbi in drugimi narodnimi emblemi. Na tem vozu se ima dovesti v dvor »badnjak« (panj), za tem vozom gredo pa drugi, na katerih se bodo vozili »badnjaki« za oficirski dom, vojno akademijo in posamezne polke.

Ko se vse zbere, pride iz dvora prestolonaslednik, ki je predvodnik tega »badnjiškega« pohoda v bližnji gozd Košutnjak.

Ob zvokih vojaške godbe se pomika sprevod po široki Topčiderski cesti. Sprevod je vedno večji, ker se mu pridružuje ljudstvo in v Košutnjaku se pretvori sprevod že v pravi narodni zbor. Tukaj se potem prepeva in sekajo ter polivajo z vinom »badnjaki«; panji onih starih hrastov, pod katerimi so se pred sto leti zbirale srbske kneske čete, da udarijo na Belgrad, ki je bil takrat še turški. Potem se vrne ogromni sprevod vojaštva in ljudstva v mesto, kjer odnese najprej »badnjak« v dvor.

Kakor hitro kralja obvestijo, da sprevod prihaja v prostrano dvorišče dvora, on takoj izide in se vstavi na najnižji stopnici, držeč v rokah novo sito, v katerem se nahaja žito, koruza, lepa jabolka in cvetje.

Predvodnik, prestolonaslednik, vzame z dvema oficirjema in dvema meščanoma z voza »badnjak« in ga nese v dvor in kakor hitro oni vzamejo ta sveti božični panj, jim gre »čiča« (ker kralj je ta dan nekaj več od Veličanstva, on je »čiča« — domačin, starešina velike narodne rodbine) hitro naproti, smejoč se meče na njih in na cel sprevod žito, jabolka in cvetje, potem pa tudi on prime za »badnjak«.

Potem gre kralj prvi v dvor in pomaga nesti »badnjak«. Na kamini v velikem salonu že veselo gori velik ogenj. S starimi narodnimi obredi se stavlja »badnjak« na ogenj, potem pa kralj one, ki so »badnjak« prinesli, pogosti na zimskem vrtu. Za druge, ki so ostali zunaj, se odnesejo razna jedila, vino in cigarete. Zraven »badnjaka« se pa takoj postavi gardni vojak, ki mora paziti na to, da ogenj nikakor ne ugasne. Ko se spusti mrak, se posuje po vseh sobah v voru po tleh slama in orehi in s tem so običaji svetega večera v dvoru završeni.

Na božič zjutraj je kralj že ob treh na nogah in pričakuje »položajnika« (prvega, ki čestita prazniku). Kmalu stopi v njegovo sobo »položajnik« — mlad gojenec vojne akademije — in čestita mu praznik, želeč srečo domačinu in celemu njegovemu domu. Kralj ga poljubi in potem gresta oba k »badnjaku«, ki še gori. Potem radi sreče in napredka oba malo pobrskata po ognju in se vsedeta k obloženim mizi. Pri tej

priliki daruje kralj redno svojemu »položajniku« zlato uro s svojim monogramom, ob enem pa obdaruje tudi vojake gardiste, ki so preko noči pazili na »badnjak« in božični ogenj.

Pri Srbih je navada, da se prvi dan božiča (božič traja pri Srbih tri dni) proslavi intimno, skoraj samo v rodbinskem krogu. Ta običaj vlada tudi na dvoru. Kralj kosi ta dan v krogu svoje rodbine, »položajnika« in najožjega kroga svojih prijateljev.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

ELBASAN — ZAVZET.

Belgrad, 18. januarja. Po poročilih iz Albanije je Esad paša po dolgem, krvavem boju Elbasan zavzel. Pri zavzetju mesta se Albanci niso ravno božali. Župan mesta Elbasan je bil umorjen; mnogo oseb je bilo ubitih.

ALBANIJA OBETA NOVA PRESENEČENJA.

Pariz, 18. januarja. Preko Aten prihajajo iz Soluna poročila, ki pravijo, da pripravljajo mladoturki nov polkus v Albaniji. Pripravljena sta baje že dva oddelka turških vojakov, sestavljena iz maloazijskih turških čet, da zasedejo Albanijo na več važnih točkah. Po celi deželi mrgoli agentov, ki pripravljajo prebivalstvo za turške namere.

PRINCA WIEDA VLEČE V ALBANIJO.

Berlin, 18. januarja. Kakor poročajo listi, je za odhod princa Wieda v Albanijo že vse pripravljeno. Kovčegi in oprava je že naložena na vlake, ki to robo prepeljejo v Trst, odkoder pojde z ladjami v Drač.

MINISTRSKA KRIZA V SRBIJI.

Belgrad, 18. januarja. Uradno: Kralj je podpisal ukaz, s katerim imenuje polkovnika Dušana Štefanovića za vojnega ministra in mu določi dotedanjega vojnega ministra Božanovića k dispoziciji.

SRBSKI KONZULAT V DRAČU.

Belgrad, 18. januarja. Po dolgi posvetovanjih je bilo sklenjeno, ustanoviti v Draču srbski konzulat in je bil za konzula imenovan Simić, tajnik srbskega zunanjega ministrstva.

NA BOLGARSKEM VPOLJEJO DIKTATURO.

Sofija, 18. januarja. Vlada bolgarska namerava vpeljati diktaturo (teh zločinov, ki jih je storila dosedaj ji še ni dosti!).

MESTO ZAPORA — ODLIKOVANJE.

Berlin, 18. januarja. Znani »junak« iz saverske afere Reutter, je bil odlikovan z redom rdečega orla III. vrste. To je nezasišano izzvanje francoskega prebivalstva v Alzaciji in Lotrinski. (Na Srbskem je častnik radi delikta penzioniran in se ne boje niti ministrske krize — na Nemškem se ga odlikuje; potem se pa še o svojevoljnost srbskega militarizma govori.)

Odgovorni urednik Radivo. Korene. Last in tisk »Učiteljske Tiskarne«.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglasih ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Proda se krasen pes, na pol Bernhardinec, jako ceno. Natančneje na pošti, Spodnja Šiška. 1454-3

Radi prešle sezije

se razprodaja vsa zimska in jesenska konfekcija pod polovično ceno; zlasti klobuki in čepice po zelo znižanih cenah.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5-6. Telephon 132.

Če želite najboljši in najnovejši

šivalni stroj

s pismeno 10letno garancijo. Oglejte si pred nakupom specialno trgovino PFAFF trvdke IGN. VOK

Ljubljana, Sodna ul. št. 7. (zraven sodnije). — Pridne zastopnike sprejemem. —

:: Kako se pljučne bolezni, dušljivi :: kašelj in naduho popolnoma ozdravi, izveste brezplačno, ako pošljete znamko in kuverto za odgovor na gospo Krysek Wrschowitz pri Pragi, Češko.

Krepkega dečka

iz poštene hiše s primerno šolsko izobrazbo ter pridne trgovske pomočnice sprejme trvdka JOSIP ERRATH v Mokronogu, Dolenjsko.

Prva delavnica

v Ljubljani za popravila vseh vrst čevljev

Hitra in trpežna izvišitev po nizki ceni. Prešernova ul. 9 na dvorišču.

Bliža se stavbena sezona!!

Usojam si uljudno naznaniti, da sem opremil svojo tesarsko obrt z naboljšimi pripomočki, da jo morem priporočati kot najsolidnejšo in najcenejšo trvdko, ne glede na možno vsakovrstnega dela tesarske obrtni

udani

Fr. Martinec,

mestni tesarski mojster.

:: Ljubljana ::
Prule šte. 8.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber dežnikov in solnčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

V globoki žalosti potrti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskrenoljubljeni prelagi soprog, oče, sin, brat, gospod

Vilibald Zupančič

c. kr. profesor v p. in olski svytnik

v nedeljo ob 10. uri dopoldne v starosti 72 let, previden s svetimi zakramenti mirno v Bogu zaspal.

Truplo prebalega pokojnika se bode v torek ob 3. uri popoldne slovesno blagoslovilo, ter iz hiše žalosti Dalmatinova ulica št. 1 prepeljalo k sv. Križu k večnemu pokoju.

Sv. maša zadušnica se bode darovala v četrtek dne 22. t. m. ob 9. uri zjutraj v cerkvi Marijinega oznanenja.

Ljubljana, 19. prosinca 1914.

Margareta Zupančič roj. Jamšek, soproga, Evgen Zupančič, c. kr. okrajni komisar, Dr. Adrijan Zupančič, odvetniški kandidat, Gilbert Zupančič, absol. jurist, Romuald Zupančič, posestnik.

Mesto vsakega posebnega oznanila. — I. slov. pogrebni zavod Josip Turk.

„BALKAN“

Trgovska, spedijska in komisijska del. družba

Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta 33 — Telefon št. 100. (Centrala: TRST)

mednarodna spedijska, spedijske in zavarovalne vsake vrste, prevažanje blaga, skladišča, kleti. Prosta skladišča za redni užitni podvrženo blago. Najmodernejše opremljeno podjetje za selitve in prevažanje pohištva v mestu in na vse strani z patentiranimi pohištvenimi vozi. Shranjevanje pohištva in blaga v suhih posebnih skladiščih. Omotacije itd.

Spedijski urad, generalni zastop in prodaja vozni listov: „Dalmatie“ delniške parobrodne družbe v Trstu, brzovozne proge Trst-Benetke in obratno ter Trst-Ancona parobrodne družbe D. Tripcevih & Co, Trst Avstrijskega Lloydja Cunard-Line za I. in II. razred. Naročila sprejema tudi blagovni oddelek „Jadranske banke“.

Zmerne cene. Točna potrežba.

KRI, Cvetočna zunanost, zdravje, 50% prihranka na denarju v gospodinjstvu, tudi na mleku, sladkorju dosežejo, dobe vsi ki ne pijejo drugega za zajutr, južino kakor dr. pl. Trnkóczy-ja MOC, sladni čaj, znamko Sladin. Dojenčki, ki se jih vzredi s ŽIVCE, občuduje. Ta vzreja stane polovico tega kakor druga SPANJE DA otroška redilna sredstva. Bolezen in umrljivost ponehuje. Sladni čaj ni sladna kava, SLADNI CAJ. ki zgubi pri praženju na redilni vrednosti. Pohvalna ponovna naročila prihajajo dan na dan izdeljatelju: Lekarna Trnkóczy v Ljubljani, ki je dal vzrediti s sladnim čajem svojih osem zdravih otrok. Po pošti najmanj 5 zavojev po 1/4 kg 4 K franko. Zavoj 5 kg po 15 zavojev 10 K franko. 1/4 kg zavoji po 60 vin. povsod, tudi pri trgovcih. Glavna zaloga na Dunaju v lekarnah Trnkóczy: Schönbrunnerstrasse 100, Radetzkyplatz 4, Josefstadterstrasse 25; v Gradecu: Sackstrasse 4.

Dober cen premog vseh vrst prodaja

Fran Uher, špediter

Ljubljana, Šelenburgova ulica 4.

Koks.

Telefon 266.

Briketi.

Čitajte v Vašo lastno korist!

V današnjih težavnih razmerah zamorete obogateti le s srečko!

Turška srečka je v to sviho prva in najpriporočljivejša srečka,

ker ima šest žrebanj vsako leto, ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000 in 200.000 zlatih frankov, ker vsaka srečka mora zadeti najmanj 400 frankov, ker je tedaj zanjo izdan denar varno naložen kot v hranilnici, ker igra še dolgo vrsto let in obdrži kupec po izplačilu kupnine trajno igralno pravico brez vsakega nadaljnjega vplačevanja, ker znaša mesečni obrok samo 4 krone 75 vinarjev, in ker zadobi kupec že po vplačilu prvega obroka izključno igralno pravico.

Pozor! Prihodnje žrebanje se vrši 1. feb. 1914.

1 turška srečka in 1 srbska državna srečka iz l. 1888 (glavni dobitki 100.000, 75.000 in 20.000 frankov) z 9 žrebanji vsako leto na mesečne obroke po samo K 5—

1 turška srečka in 1 srbska italijanskega rdečega križa z 10 žrebanji vsako leto na mesečne obroke po samo K 6 kron.

Natančnejša pojasnila pošlje vsakomur brezplačno

Češke industrijske banke glavno zastopstvo v Ljubljani 2.

Sprejmejo se provizijski zastopniki pod ugodnimi pogoji.